

Beheerplan straatmeubilair Uithoorn 2021-2025

1. Inleiding

Voor u ligt het Effectgestuurd Beheerplan straatmeubilair van de gemeente Uithoorn. Hier-voor zijn alle verschillende onderdelen straatmeubilair van de gemeente geanalyseerd en beoordeeld. Op basis van de uitkomsten is bepaald welke onderhoudsmaatregelen het meest passend zijn om bij te dragen aan de maatschappelijke effecten die zijn opgenomen in het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR). Het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) beschrijft de doelstellingen voor het onderhoud, inrichting en gebruik van de gehele openbare ruimte. In het IBOR is bepaald dat deze kaders per asset worden uitgewerkt naar concrete doelen en beheermaatregelen.

Ook zijn in dit beheerplan de kosten die deze maatregelen met zich mee brengen beschreven. Hierdoor is er sprake van optimaal, geïntegreerd en transparant beheer van het aanwezige straatmeubilair met een onderbouwing van het voorgestelde dagelijks en planmatig onderhoud en de voorgestelde specifieke maatregelen voor vervanging en/of herinrichting.

1.1 Bijdrage straatmeubilair aan de openbare ruimte

De openbare ruimte levert een belangrijke bijdrage aan de doelen van de gemeente. De gemeente heeft daarnaast de plicht om de openbare ruimte deugdelijk te onderhouden. Voor het beheer van de openbare ruimte gelden eisen en richtlijnen. Daarnaast heeft de gemeente zelf een strategie voor de openbare ruimte geformuleerd: het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR). In figuur 1 zijn maatschappelijke thema's weergegeven waaraan de openbare ruimte bijdraagt.

Figuur 1 Maatschappelijke thema's uit het IBOR waaraan de openbare ruimte bijdraagt

Om een vertaling van het IBOR naar dit beheerplan straatmeubilair te maken is effectgestuurd beheer ontwikkeld. Het voordeel van het opstellen van beheerplannen aan de hand van effectgestuurd beheer is dat naar allerlei maatschappelijke thema's gekeken wordt en niet alleen naar de technische staat van onderhoud.

In hoofdstuk 3 wordt beschreven hoe straatmeubilair bijdraagt aan de in figuur 1 genoemde maatschappelijke thema's.

1.2 Scope en afbakening

Onder straatmeubilair verstaan wij:

*Straatmeubilair = alle objecten op straat die niet tot de weg zelf behoren.
"Straatmeubilair is bedoeld voor de gebruikers van de openbare ruimte."*

Dit beheerplan is een uitwerking van het IBOR en daarmee tactisch/operationeel van aard. Het IBOR is leidend voor de strategische visie op de openbare ruimte. Dit beheerplan werkt de strategie verder uit in maatregelen, werkzaamheden en een financiële onderbouwing.

Dit beheerplan geeft geen opsomming van alle werkzaamheden die in de buitenruimte plaatsvinden, maar werkt met maatregelpakketten (bij elkaar horende werkzaamheden die een bepaald doel, bijvoorbeeld begeleiden van verkeersdeelnemers, dienen).

Het beheerplan straatmeubilair heeft betrekking op de bij de gemeente Uithoorn in beheer zijnde objecten. Het kwaliteitsniveau voor dagelijks onderhoud is vastgesteld op kwaliteitsniveau B. Dit is het basis kwaliteitsniveau voor het beheren en onderhouden van straatmeubilair. Het beheer van Straatmeubilair omvat het beheren en in stand houden van de objecten door middel van dagelijks onderhoud en wanneer nodig vervangen.

1.3 Doelstelling

De doelstelling van dit Effectgestuurd Beheerplan straatmeubilair is:

- Inzicht geven in welk soort straatmeubilair en de hoeveelheid straatmeubilair die de gemeente in beheer heeft;
- Inzicht geven in de kwaliteit van het areaal straatmeubilair;
- Aangeven welke mogelijkheden/kansen er zijn op het gebied van de maatschappelijke effecten;
- Het onderbouwen van het beheer van straatmeubilair voor dagelijks onderhoud en vervangingen voor 2021 - 2025;
- Het geven van inzicht in de kosten van beheer ten behoeve van de meerjarige begroting voor beheer van straatmeubilair voor 2021 - 2025.

1.4 Besluitvorming

Dit beheerplan wordt vastgesteld door het college van B&W. De gemeenteraad wordt een exemplaar ter kennisgeving gestuurd.

In dit beheerplan worden ook de daadwerkelijke financiële consequenties inzichtelijk gemaakt. Indien extra financiële middelen noodzakelijk zijn om bijdragen aan het realiseren van de speerpunten en algemene effecten te realiseren wordt dit aan het bestuur voorgelegd ter afweging.

1.5 Leeswijzer

Allereerst worden in hoofdstuk 2 de wettelijke kaders kort beschreven en wordt stilgestaan bij de beleidsuitgangspunten. De normen en richtlijnen van de CROW worden opgesomd en de assetmanagementprincipes toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie kort beschreven en staan we stil bij de kwaliteit en effecten ervan. In hoofdstuk 4 staat beschreven hoe we de doelen bereiken met het straatmeubilair in Uithoorn, hierbij hoort ook de financiële uitwerking in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 gaan we in op de monitoringstrategie van het straatmeubilair. In hoofdstuk 7 komen de communicatie en participatie aan bod, gevolgd door de interne organisatie in hoofdstuk 8. Hoofdstuk 9 behandelt ten slotte de ontwikkelagenda voor de toekomst.

2 Kaders

2.1 Kaders wettelijk

Er bestaat geen specifieke wet die bepaalt hoe de openbare ruimte moet worden beheerd. Wel bestaat er een 'zorgplicht' per asset en heeft de gemeente met wet- en regelgeving te maken vanuit het rijk en de provincie. De 'zorgplicht' is vastgesteld in het Burgerlijk Wetboek en stelt eisen aan technische veiligheid. De wet regelt in algemene zin wanneer een rechtspersoon aansprakelijk gesteld kan worden voor schade. Voor de openbare ruimte betekent dit dat de gemeente moet kunnen aantonen regelmatig onderhoud te plegen en de technische staat van objecten te inspecteren, zodat de veiligheid in de openbare ruimte gehandhaafd blijft. Als de gemeente dit niet of in onvoldoende mate doet kan zij aansprakelijk gesteld worden voor nalatigheid. Uit wettelijke bepalingen worden geen eisen gesteld aan de beeldkwaliteit van een gebied.

Voor het beheer van straatmeubilair is de volgende wetgeving relevant.

Burgerlijk wetboek (t.b.v. aansprakelijkheid)

Het Burgerlijk Wetboek stelt sinds 1 januari 1992 dat de gemeente als beheerder aansprakelijk is voor schade als gevolg van meubilair dat niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen en daarmee gevaar oplevert voor personen of zaken. Indien de beheerder aansprakelijk wordt gesteld voor schade die iemand lijdt als gevolg van gebreken aan het meubilair, dan dient de beheerder aan te tonen dat hij inspectie en onderhoud met optimale zorg uitvoert. Onontbeerlijk voor een overtuigende bewijsvoering zijn daarbij preventief onderhoudsbeleid en een goede klachtenregistratie.

In het Burgerlijk Wetboek is de aansprakelijkheid in twee artikelen geregeld:

- Artikel 6:174 Risicoaansprakelijkheid.
- Artikel 6:162 Schuldaansprakelijkheid.

Er is sprake van risicoaansprakelijkheid als er een gebrek optreedt aan het straatmeubilair en een gebruiker als gevolg hiervan schade ondervindt. Er is sprake van schuldaansprakelijkheid als schade ontstaat als gevolg van een onrechtmatige daad. Hieronder valt ook het te lang laten voortbestaan van gevaarlijke situaties.

Wegenwet

In de huidige Wegenwet, van kracht sinds 1930, staat bepaald wat wordt bedoeld met de definitie 'wegen' en wie er verantwoording draagt voor deze wegen.

Wegenverkeerswet

In de wegenverkeerswet worden de regels met betrekking tot de veiligheid op de weg, het beschermen van weggebruikers, het in stand houden van de weg en de bruikbaarheid van de weg beschreven. Het openbaar lichaam dat het beheer over de weg heeft draagt zorg voor het plaatsen of verwijderen van verkeerstekens en onderborden welke niet vallen onder een verkeersbesluit.

Algemene plaatselijke verordening (APV)

In de APV worden diverse plaatselijke regels met betrekking tot de openbare ruimte beschreven. Uit deze regels kan het plaatsen van bebording voortkomen om deze regels duidelijk te maken.

Besluit Administratieve Bepalingen voor het Wegverkeer (BABW)

De technische eigenschappen van de borden staat genoemd in het BABW. Hierin wordt bepaald welke eisen er worden gesteld aan een bord, eigenschappen zoals reflectieklasse en methode van plaatsing.

Gemeentewet

De gemeentewet stelt met een parkeerverordening vast dat voertuigen mogen parkeren op door het college aangewezen plaatsen en dat daarvoor belastingen geheven mogen worden. De hier geldende plicht tot betalen moet duidelijk zijn aangegeven met bebording dan wel wegbelijning.

Besluit Begrotingen en Verantwoording (BBV)

Om het financieel toezicht op gemeenten doelmatig te kunnen uitvoeren, is een wet opgesteld om de gemeentelijke begrotingen uniform op te stellen: het Besluit Begrotingen en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierin zijn ook definities beschreven rond het begroten en onderverdelen van onderhoud aan kapitaalgoederen. Vanuit het BBV wordt de volgende indeling gemaakt:

- Onderhoud, zowel klein als groot onderhoud: lasten voor de instandhouding die in de jaarrekening (exploitatier rekening) worden opgenomen;
- Investerings, waaronder ook integrale vervangingen: deze worden geactiveerd vanuit de reserve openbare ruimte en in de balans opgenomen.

In bijlage 1 is een tabel opgenomen met daarin een uitgebreidere beschrijving van de verschillende soorten van onderhoud die wij hanteren vanuit de BBV.

2.2 Kadern IBOR

In het IBOR wordt expliciet ingezet op de rol van de openbare ruimte voor maatschappelijke vraagstukken op de lange termijn. In het IBOR zijn negen thema's opgenomen die hoog op de landelijke en gemeentelijke agenda staan: gezondheid, veiligheid, biodiversiteit, energietransitie, circulaire economie, verstedelijking, sociale cohesie, mobiliteit en toegankelijkheid en klimaatadaptatie. Gedegen beheer van de openbare ruimte draagt (integraal) bij aan het behalen van de doelstellingen van deze thema's.

In dit beheerplan worden de te nemen concrete maatregelen voor de korte en middellange termijn om aan de negen thema's bij te dragen verder gespecificeerd en uitgewerkt. Hierin worden duidelijke richtlijnen geformuleerd voor de uitvoerende partijen in het beheer van de openbare ruimte. Een onderdeel van de richtlijnen zal beeldkwaliteit zijn voor bepaalde onderdelen van de openbare ruimte. Dit kan vervolgens in beeldbestekken op de markt gezet worden en getoetst door middel van schouwen. Een mogelijkheid is om bij het schouwen van de openbare ruimte bewoners te betrekken.

De algemene effecten vanuit het IBOR waaraan de openbare ruimte moet bijdragen zijn in willekeurige volgorde opgesomd in tabel 1.

Algemeen effect	Doelstelling
Gezondheid	De openbare ruimte draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners
Veiligheid	De openbare ruimte is fysiek en sociaal veilig en draagt bij aan een veilig gevoel van en veilig gebruik door de gebruikers
Biodiversiteit	De openbare ruimte draagt bij aan behoud en verhogen van diversiteit in flora en fauna
Energietransitie	De openbare ruimte wordt uiterlijk in 2050 volledig beheerd zonder energie uit fossiele bronnen en biedt ruimte voor opwekking en levering van energie
Circulaire economie	De openbare ruimte legt zo min mogelijk beslag op nieuwe grondstoffen en zet in op gebruik van bestaande grondstoffen
Verstedelijking	De openbare ruimte is bestand tegen een toenemende gebruiksdruk en de gebruikers voelen zich verbonden met de (woon)omgeving om in te verblijven en te wonen
Sociale cohesie	De openbare ruimte nodigt uit om samen te komen en activiteiten te ondernemen
Mobiliteit en toegankelijkheid	De openbare ruimte en voorzieningen zijn goed toegankelijk en bereikbaar voor iedereen, zijn aantrekkelijk en nodigen uit om gebruik van te maken
Klimaatadaptatie	De openbare ruimte is afdoende bestand tegen toekomstige extreme weersinvloeden en draagt bij aan reductie van wateroverlast, hittestress en droogtestress

Tabel 1 Algemene effecten openbare ruimte vanuit IBOR Uithoorn

2.3 Overige uitgangspunten

Naast wetten en regels heeft de gemeente zelf ook kaders gesteld en daarmee haar ambities in beleid vastgelegd. De relevante beleidsdocumenten met betrekking tot straatmeubilair zijn in het IBOR benoemd.

2.4 Normen en richtlijnen

De belangrijkste normen en richtlijnen naast de wettelijke uitgangspunten waar de gemeente zich aan conformeert zijn opgenomen in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Daarin wordt ook verwezen naar de CROW¹ en NEN normen die van toepassing zijn op straatmeubilair. De belangrijkste zijn:

- *Richtlijn CROW, publicatie 377*
Deze CROW publicatie biedt hulpmiddelen en praktische aanwijzingen voor het plaatsen en beheren van regulerende verkeersvoorzieningen. De basis hiervoor is het regelmatig inventariseren en inspecteren van de verkeerstekens conform de CROW methodiek. Deze publicatie is een alomvattend document, voorheen in losse publicaties beschikbaar. Hierin zijn publicatie 188, 222 en 207 Leidend voor het beheer en onderhoud van het straatmeubilair.
- *NEN 1772*
In 1992 is de NEN 1772 "straatnaamborden" van het Nederlands Normalisatie instituut verschenen. In deze norm wordt aandacht besteed aan opvallendheid, zichtbaarheid en leesbaarheid van de borden zowel overdag als 's avonds. De norm geeft voor straatnaamborden functionele eisen ten aanzien van de afmetingen, de uitvoering, de constructie, de kleursoorten en reflecterende eigenschappen van de toegepaste materialen en de plaatsing.
- *NEN 12899-1*
Richtlijnen met betrekking tot vast opgestelde, verticale verkeerstekens – Deel 1: Verkeersborden. Deze NEN-norm specificeert de eisen voor de samenstelling van verkeersborden, inclusief de dragende constructies.

1) CROW is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid. CROW houdt zich daarnaast bezig met aanbesteden en contracteren.

2.5 Assetmanagementprincipes

Uithoorn werkt binnen de cyclus van beheer met de methode assetmanagement. Hierbij hanteert Uithoorn het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) en de risicomatrix.

Voor het bepalen of een asset aangepakt moet worden, moet worden bepaald welke risico's voor de gebruikers van de openbare ruimte worden gezien met betrekking tot veiligheid, leefbaarheid, kosten zoals vervolgschade en imago.

Een asset met een of meerdere onacceptabele risico's heeft een hoge prioriteit en vraagt grotere beheerinspanning om de geïdentificeerde risico's te verminderen. Risico's die als 'acceptabel' uit de analyse komen hebben vanuit beheeroogpunt een lage prioriteit en vragen slechts geringe beheerinspanning.

Om de risico's op een uniforme, zo objectief mogelijke, manier te borgen wordt dan gebruik gemaakt van een risicomatrix, welke is vastgesteld door het college van B&W in 2018, waar-bij wordt uitgegaan van:

- *Groen (voldoende)*: acceptabel laag risico;
- *Oranje (matig)*: acceptabel laag risico, maar kritisch blijven kijken;
- *Rood (onvoldoende)*: onacceptabel hoog risico.

Voor straatmeubilair wordt geen analyse van risico's op prestaties van de openbare ruimte opgesteld met als resultaat een risicobeoordeling. Dit is een ontwikkeling die de komende jaren onderzocht wordt. De beoordeling die aan dit beheerplan ten grondslag ligt is technisch van aard op basis van persoonlijke titel of meldingen door gebruikers.

3 Beschrijving straatmeubilair in Uithoorn

3.1 Bijdrage aan maatschappelijke thema's

De bijdrage van straatmeubilair is niet op alle thema's gelijk. Dit is verklaarbaar doordat op sommige thema's een duidelijke bijdrage is en op andere thema's minder invloed is vanuit straatmeubilair. Ook zijn enkele thema's vrij nieuw en nog volop in ontwikkeling.

Straatmeubilair kan het meest effect sorteren in de bijdragen aan de thema's:

- **Gezondheid**, door middel van bankjes en routemarkeringen worden inwoners ge-stimuleerd te wandelen of fietsen en daarbij ommetjes te maken.
- **Sociale cohesie**, door middel van zitgelegenheid worden inwoners gestimuleerd elkaar te ontmoeten wat zorgt voor een stevigere sociale basis in een buurt.
- **Mobiliteit en toegankelijkheid**, bebording en verwijzingen leiden tot een duidelijk gebruik van wegen en paden wat leidt tot een goede toegankelijkheid van de gemeente.

Er zijn ook enkele thema's waar een kleinere bijdrage aan geleverd kan worden. Te denken valt aan het gebruik van circulaire materialen voor palen, bebording of hekwerken .

Thema	Bijdrage vanuit straatmeubilair (niet limitatief)
Gezondheid	Recreatief gebruik van de openbare ruimte wordt mogelijk gemaakt door de inzet van straatmeubilair. Bijvoorbeeld banken op routes en bij speelgelegenheden zijn van belang voor het stimuleren van het maken van ommetjes. Goede en voldoende fietsenrekken stimuleren daarnaast ook fietsgebruik.
Veiligheid	Bebording draagt bij aan een veilig gebruik van de weg door verkeersdeelnemers.
Biodiversiteit	Niet van toepassing voor straatmeubilair.
Energietransitie	Niet van toepassing voor straatmeubilair.
Circulaire economie	Bij het onderhoud van straatmeubilair wordt uitgegaan van het zo lang mogelijk gebruiken. Bij afvoer van materiaal kunnen eisen gesteld worden aan recycling of hergebruik.

Verstedelijking	Bij inrichting of herinrichting wordt straatmeubilair toegepast waar nodig voor de infrastructuur en gebruik van de openbare ruimte.
Sociale cohesie	Banken op routes en bij speelgelegenheden zijn van belang voor het stimuleren van contact tussen bewoners.
Mobiliteit en toegankelijkheid	Er wordt voldaan aan de wettelijke eisen op het gebied van toegankelijkheid en bereikbaarheid. Hierbij is specifieke aandacht voor eisen op het gebied van mindervaliden.
Klimaatadaptatie	Niet van toepassing voor straatmeubilair.

Tabel 2 bijdrage straatmeubilair aan thema's IBOR

3.2 Arealen

Onder straatmeubilair vallen de volgende onderdelen (hoeveelheden september 2021):

Categorie	Hoeveelheid
Verkeersborden	2462 stuks
Recreatieve bebording	Geen gegevens beschikbaar
Hekwerken	324 meter
Palen voor verkeersborden	2271 stuks
Palen om fout parkeren tegen te gaan	Geen gegevens beschikbaar
Fietsenrekken	Geen gegevens beschikbaar
Vlaggenmasten	Geen gegevens beschikbaar
Komportalen	25 stuks
DRIS ²	Geen gegevens beschikbaar
Dragers ANWB bebording	9 stuks
Bewegwijzering naar parkeergarages	235 stuks
Ondergrondse afvalcontainers	382 stuks
Prullenbakken	50L (255 st), 80L (25 st), batterij 50L (5 st)
Drollinettes/hondenpoepbakken	34 stuks
Abri's ³	NVT
Banken	Geen gegevens beschikbaar
Picknicktafels	Geen gegevens beschikbaar
JOP's	1 stuks
Peperbussen (hoge ronde aanplakzuilen)	3 stuks
Peperbussen (kleine variant)	2 stuks
Brievenbussen ⁴	NVT
Bloembakken	119 stuks

Gemeente Uithoorn heeft vele honderden onderdelen van straatmeubilair. De meeste vervullen dagelijks een essentiële functie in de openbare ruimte zoals het verwijzen van verkeer of reguleren van afval.

2) DRIS staat voor Dynamisch Reizigers Informatie Systeem, een systeem dat dynamische reisinformatie op haltes en belangrijke stations biedt.

3) In de gemeente Uithoorn staan Abri's. Deze zijn geen gemeentelijk eigendom, maar eigendom van JC Dexaux. Ze worden wel kort in deze opsomming genoemd omdat ze in de openbare ruimte staan en men vaak denkt dat deze van de gemeente zijn.

4) Voor brievenbussen geldt, evenals voor abri's, dat deze geen gemeentelijk eigendom zijn. De brievenbussen zijn eigendom van Post NL.

De meeste aandacht gaat allereerst uit naar de RVV-borden, de onderborden en straatnaamborden, dit zijn vrijwel alle borden in de openbare ruimte. Deze hebben een belangrijke functie ten aanzien van het verkeer en daardoor ook het gebruik van de openbare ruimte.

3.3 Kwaliteit straatmeubilair

Straatmeubilair wordt op beeldkwaliteitsniveau B onderhouden met dagelijks onderhoud. Tijdens de reguliere onderhoudsrondes wordt beoordeeld of het straatmeubilair nog voldoet aan de vastgesteld kwaliteit. Indien onderdelen niet voldoen worden deze genoteerd en direct hersteld of op een later moment in een aparte herstelronde meegenomen.

3.4 Inspectiegegevens

Straatmeubilair wordt vrijwel dagelijks geschouwd door eigen medewerkers van de gemeente tijdens de werkzaamheden in de wijken. Ook vind er vier maal per jaar een wijkshouw plaats waarbij ook naar straatmeubilair wordt gekeken. Als er afwijkingen worden geconstateerd dan worden er passende maatregelen genomen welke worden gefinancierd vanuit het budget voor dagelijks onderhoud.

Het kan ook zijn dat afwijkingen worden gemeld door gebruikers van de openbare ruimte. Over het algemeen worden gebreken en tekortkomingen 1 op 1 verholpen o.b.v. een persoonlijke risicoafweging (kennis en ervaring) en vooral gericht op het thema veiligheid en heel.

De constatering door eigen dienst en ontvangen meldingen vormen de input voor het (preventief en correctief) klein onderhoud en de vervangingen, die op basis van de aanwezige kennis en ervaring worden uitgevoerd. Bij het huidige beheer van straatmeubilair streeft de gemeente ernaar om kwaliteitsniveau B te behouden. Vervanging wordt meestal uitgevoerd in integrale projecten waarbij de assets wegen en riolering leidend zijn. Vervanging van straatmeubilair wordt niet als apart project opgepakt.

4 Realisatie doelen straatmeubilair

De algemene effecten en speerpunten die in het IBOR zijn beschreven vormen hét uitgangspunt voor dit beheerplan. Voor het straatmeubilair wordt gesteld dat deze moeten bijdragen aan voornamelijk veiligheid en mobiliteit en toegankelijkheid. Gebruikers moeten op een duidelijke, overzichtelijke en prettige manier gebruik kunnen maken van de openbare ruimte met zo min mogelijk conflictsituaties met andere gebruikers van de openbare ruimte. Om dit doel te behalen zijn de volgende activiteiten nodig die beschreven worden in dit hoofd-stuk.

4.1 Activiteiten

Per asset wordt een beheerplan opgesteld met daarin een lijst van maatregelen. Hieronder is een korte opsomming gegeven van de categorieën maatregelen binnen het beheer van het straatmeubilair die de gemeente uitvoert. Het betreft een korte opsomming, geen uitputtende lijst.

Inspecteren	Er vind geen aparte inspectie plaats. Wel constateren de buitendienstmedewerkers gebreken op hun rondes door de wijken.
Monitoren	Meldingen die binnenkomen van gebruikers van de openbare ruimte worden gemonitord.
Inventariseren	Inventarisatie vind niet structureel plaats. Wel worden afwijkingen geconstateerd tijdens de wijkshouw die vier maal per jaar plaatsvindt en op basis van meldingen.
Onderhouden	Het onderhoud betreft onder andere kleine herstelwerkzaamheden.
Vervangen	Indien een object dat valt onder straatmeubilair onveilig of stuk is wordt deze verwijderd en/of vervangen.
(Her)inrichten	Bij de (her)inrichting van gebieden wordt waar nodig en/of wenselijk straatmeubilair aangelegd.
Informereren	Er wordt gecommuniceerd met individuele bewoners wanneer zij vragen hebben over straatmeubilair. Binnen (integrale) projecten wordt altijd gecommuniceerd met omwonenden en belanghebbenden.

Binnen dit beheerplan wordt gebruik gemaakt van de definities zoals gebruikt in de Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Bij de gemeente worden twee soorten onderhoud onderscheiden: dagelijks en planmatig onderhoud.

4.2 Onderhoud

4.2.1 Dagelijks Onderhoud (DO)

Dagelijks onderhoud aan de straatmeubilair wordt uitgevoerd door het serviceteam. De werkzaamheden die door het serviceteam worden uitgevoerd betreffen het herstellen van kleine schades aan bijvoorbeeld zitbanken of het rechtzetten van palen. De werkzaamheden worden uitgevoerd naar aanleiding van meldingen en eigen waarnemingen in de openbare ruimte. Ook schoonmaken van straatmeubilair valt onder dagelijks onderhoud. Indien tekens, afbeeldingen of teksten aangebracht op straatmeubilair aanstootgevend of racistisch zijn, zullen deze met spoed worden verwijderd.

Het dagelijks onderhoud bestaat uit het correctief- en preventief onderhoud en wordt onder regie van het team van Dagelijks Onderhoud uitgevoerd.

Correctief onderhoud	Dit is onderhoud dat niet planbaar, urgent en kortdurend uitgevoerd moet worden zoals het rechtzetten van palen. Dit onderhoud wordt uitgevoerd door eigen personeel in team Dagelijks Onderhoud.
Preventief onderhoud	Bij preventief onderhoud gaat het om reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede en veilige staat te houden. Dit is onderhoud dat te plannen is en in contracten is weggezet. Onder dit onderhoud wordt verstaan het herstellen van kleine schades zoals slijtage en ontbrekende onderdelen. Deze schades worden onder regie team van Dagelijks Onderhoud hersteld door de eigen dienst of een externe partij.

Dagelijks onderhoud gaat uit van de basis "schoon, heel en veilig". Deze drie pijlers zijn de belangrijkste punten waarop wordt besloten om wel of geen onderhoud uit te voeren. In onderstaande tabel is te zien welke beeldkwaliteit niveaus er zijn en wat deze inhouden qua aantrekkelijkheid en gebruik.

Beeld	Staat van onderhoud	Aantrekkelijkheid	Gebruik
A+	Zeer goed	Prachtig; nagenoeg ongeschonden; zeer schoon	(Zo goed als) nieuw; perfect onderhouden
A	Goed	Mooi en comfortabel; erg schoon	Technisch dik in orde; goed onderhouden
B	Voldoende	Sober; functioneel; schoon	Heel en veilig; functioneel; regelmatig onderhouden
C	Matig	Schraal; onrustig beeld; vies	Discomfort; enige hinder; veiligheid kan in het geding komen; matig onderhoud
D	Te slecht	Verloedering; uitlokking van vernieling; sociale onveiligheid; erg vies	Kapitaalvernietiging; functieverlies; aansprakelijkstelling; slecht onderhoud

Foto's, beschrijvingen en prestatie-eisen stellen de beheerders van de openbare ruimte in staat om beeldgericht te werken, volgens landelijke referentieniveaus. Het beeldgericht werken vormt een universeel toepasbare methode binnen het beheer van de openbare ruimte, zodat beheerders 'dezelfde taal spreken'. Aan de hand van CROW publicatie 323, kwaliteits-catalogus openbare ruimte 2015, kunnen beheerders putten uit een ruime sortering van schaalbalken met kwaliteitscriteria. Aan de hand van deze criteria wordt ingezet op beeld-gestuurd beheren. Tevens biedt deze methode beheerders de

mogelijkheid zelf vast te stellen of de kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan de gestelde eisen vanuit het bestuur.

Binnen het beheer van het meubilair zijn in de CROW kwaliteitscatalogus de volgende ambitiethema's te onderscheiden:

- Banken en tafels
- Bewegwijzering ANWB
- Borden
- Draggers
- Geleide-elementen
- Hekken
- Palen
- Wegmarkering, deze is in beheerplan wegen opgenomen en wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Deze thema's worden stuk voor stuk beoordeeld aan de hand van een aantal schaalbalken, hieronder zal per ambitiethema worden aangegeven op welke schaalbalken het thema wordt beoordeeld.

Ambitiethema >	Banken en tafels	Bewegwijzering ANWB	Borden	Draggers	Geleide-elementen	Hekken	Palen
Schaalbalk v							
Beploeking en graffiti	X	X	X	X	X		X
Besmeuring	X	X					
Dekking van de coating/folie en krassen	X	X	X	X	X	X	X
Deuken en gaten	X		X	X	X	X	X
Kleurechtheid	X	X	X	X	X	X	X
Deuken en gaten op banken en/of tafel	X	X					
Natuurlijke aanslag	X	X	X	X	X	X	X
Overgroei door beplanting	X						
Scheefstand	X	X		X	X	X	X
Verdraaiing		X	X				
Volledigheid		X	X				

4.2.2 Planmatig Onderhoud (PO)

Het groot onderhoud bestaat uit de werkzaamheden om het straatmeubilair in stand te houden. Daarnaast vallen alle vervangingen van bijvoorbeeld fietsenrekken, JOP's, picknicktafels en banken in financiële zin binnen straatmeubilair ook onder groot onderhoud. Deze worden wel opgenomen in het meerjaren investeringsprogramma.

Het planmatig onderhoud is verdeeld in groot onderhoud en totaal vervangingen (investeringen) en wordt onder regie van het team Inrichting en Beheer uitgevoerd. Het planmatig onderhoud aan straatmeubilair bestaat in Uithoorn enkel uit het vervangen van objecten binnen integrale projecten. Het wordt dan integraal met andere disciplines opgepakt. De activiteiten die hierbij horen (het schrijven van een opdracht, een aanbesteding doen etc.) worden opgepakt door de leidende asset van het integrale project, meestal wegen of riolering. Een dergelijk project vraagt organisatie brede aandacht en participatie. Kaders hiervoor staan beschreven in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte waarin ook wordt beschreven hoe ingericht dient te worden.

Groot onderhoud	Dit is de uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object. Het betreft dus grootschalige werkzaamheden waarbij het materiaal niet vervangen wordt en de inrichting gelijk blijft. Dit onder-
------------------------	--

	houd is geen vervanging van het object omdat het aanwezige materiaal hergebruikt wordt en ook de functie van het object onveranderd blijft. Het betreft onderhoud om ervoor te zorgen dat het object einde levensduur kan halen. Groot onderhoud in deze zin wordt in Uithoorn niet uitgevoerd aan straatmeubilair.
Vervanging/ Reconstructie / Herinrichting	Dit betreft groot onderhoud waarbij een object geheel vervangen wordt en als nieuw neergelegd wordt omdat deze zoveel gesleten is dat onderhoud economisch niet meer toereikend is. Hierin worden ook nieuwe materialen verwerkt omdat deze materialen door langdurig gebruik versleten zijn. Vaak zijn in de loop der jaren toch functiewijzigingen gewenst. Een functiewijziging gebeurt vanwege een andere gewenste inrichting. Fietsenrekken en afvalbakken zijn onderdelen van straatmeubilair die met vervanging, herinrichting of reconstructie vervangen worden.

4.2.3 Bijkomende kosten

De bijkomende kosten naast het hierboven beschreven onderhoud bestaan uit de volgende activiteiten:

- VAT-kosten 21%, dit zijn kosten voor de Voorbereiding, Advies en Toezicht (bijvoorbeeld advies dat ingehuurd moet worden). Deze zijn niet bij alle projecten van toepassing.
- Kosten onvoorzien 10%, dit is een post voor als de begrote bedragen niet toereikend zijn en projecten duurder uitvallen door aanbesteding, tegenvallers tijdens het werk, etc. Deze zijn niet bij alle projecten van toepassing.
-

5 Financieel resultaat

De kosten voor het onderhoud van het straatmeubilair voor de komende tien jaar zullen ongeveer gelijk blijven. Vervanging van onderdelen van straatmeubilair vindt incidenteel plaats indien nodig. Er worden een projectmatige vervangingen uitgevoerd. Het onderhoud valt onder de noemer dagelijks onderhoud.

5.1 Dagelijks onderhoud

Onderhoudskosten verkeers- en waarschuwingsborden

- Aanschaf materialen €24.023,-
- Overige diensten derden €4.125,-

Verkeer, wegwijzers, onderhoud

- Onderhoudskosten algemeen €948,-

DRIS onderhoud

- Overige diensten derden €14.670,-
- Elektra €7.250,-

Banken onderhoud

- €3.965,- Dit bedrag is opgenomen in een andere begrotingspost (aanschaf algemene middelen)

Totale kosten dagelijks onderhoud bedragen: € 54.981,-. Het huidige budget voor dagelijks onderhoud van het straatmeubilair is exclusief inzet van de eigen dienst.

5.2 Vervanging

De kosten voor het vervangen van zijn niet geraamd. De vervanging vindt plaats binnen integrale projecten. De kosten kunnen daardoor jaarlijks fluctueren en worden betaald vanuit de assets wegen en riolering.

5.3 Totale meerjarenkosten

Type onderhoud	2021	2022	2023	2024	2025
Dagelijks onderhoud	54.981	54.981	54.981	54.981	54.981
Planmatig onderhoud en vervanging	0	0	0	0	0
Totaal	54.981	54.981	54.981	54.981	54.981

Tabel 3 Kosten per jaar in €

6 Inspectiestrategie

6.1 Bewonerstevredenheid

In het onderzoek naar algemene bewonerstevredenheid (waar staat je gemeente) wordt op dit moment geen specifieke aandacht besteed aan aanwezig straatmeubilair binnen de gemeente. Er zijn verschillende ontwikkelingen binnen het meten van bewonerstevredenheid. De ontwikkelingen worden gevolgd en voorgesteld op het moment dat deze toepasbaar zijn voor Uithoorn.

6.2 Kwaliteit Prestatie Indicatoren (KPI's)

De KPI's zijn de indicatoren die binnen de P&C cyclus worden gebruikt om te monitoren. Op dit moment zijn er geen specifieke indicatoren voor straatmeubilair opgesteld. In de toekomst is dit een mogelijkheid als het bestuur specifiek op de kwaliteit van straatmeubilair wil sturen.

6.3 Inspecties straatmeubilair

Op dit moment vinden er geen specifieke inspecties plaats aan het straatmeubilair. Meldingen en constateringen van de eigen dienst en de resultaten van de wijkschouw dienen als onderlegger voor het plegen van onderhoud aan straatmeubilair. In de ontwikkelagenda is opgenomen dat het wenselijk is in de toekomst wel inspecties te gaan uitvoeren.

7 Communicatie en participatie

7.2 Meldingen

Gebruikers van de openbare ruimte kunnen een melding openbare ruimte (MOR) doen bij de gemeente wanneer zij iets zien wat stuk, onveilig of niet schoon is. Ook meldingen over straatmeubilair kunnen hier gemeld worden.

Een melding kan digitaal via gemeente@Uithoorn.nl en telefonisch via het Klant Contact Centrum (KCC) gedaan worden. Het KCC maakt dan een melding aan de hand van de telefonische informatie en zetten de melding door aan de behandelend ambtenaar.

Een melding openbare ruimte wordt gedaan via de website van de gemeente en via de app "Makkelijk Melden". Het team Dagelijks Onderhoud van de afdeling Buurt (Duo+) neemt de meldingen in behandeling.

De standaard verwerkingstijd van een MOR is:

- Voor onveilige situaties:
 - melding wordt in behandeling genomen binnen 1 dag
 - melding wordt afgehandeld binnen 1 dag
- Voor overige meldingen (schoon en heel):
 - Melding wordt in behandeling genomen binnen 3 dagen
 - Melding wordt afgehandeld binnen 7 dagen
- Voor meldingen die een informatieverzoek bevatten:
 - Deze meldingen worden doorgestuurd aan de betreffende vakafdeling (afhankelijk van het onderwerp kan dit een vakafdeling binnen Duo+ of de gemeente betreffen).
 - De standaard afhandelingstermijn voor een informatieverzoek betreft 6 weken.

7.3 Projecten

Binnen projecten in de openbare ruimte hanteren wij een standaard proces:

- Voornemen project
- Start project
- Uitvoering project
- Oplevering project
- Overdracht naar dagelijks onderhoud

Per project wordt bekeken hoe en wanneer er geparticipeerd wordt met belanghebbenden. Hierbij valt te denken aan brieven aan omwonenden, inloopbijeenkomsten, berichten op de website, uithoordenkt-mee.nl of social media. Dit zal veelal vanuit de asset wegen worden bepaald aangezien straatmeubilair vaak integraal met wegen wordt aangepakt.

7.4 Participatie binnen projecten

Bij het bepalen van de mate van participatie wordt de Participatienota gevolgd als leidraad. Hierin is een participatieladder opgenomen waarop de verschillende treden van participatie uitgewerkt (informer, raadplegen, meedenken, meebeslissen, zelfbeheer). Per project weegt de projectleider af welk niveau van participatie wenselijk is. Dit wordt vooraf vastgelegd in de startdocumenten van het project.

8 Organisatie uitvoering maatregelen straatmeubilair

In paragraaf 4.2 zijn maatregelen benoemd die uitgevoerd zouden moeten worden om het straatmeubilair binnen Uithoorn te beheren. Deze maatregelen moeten georganiseerd worden binnen de gemeentelijke organisatie. Hieronder is uitgesplitst welke rollen en verantwoordelijkheden er zijn en waar deze in de organisatie belegd zijn.

Verantwoordelijke beheerplan

De uitvoering van het beheerplan is de verantwoordelijkheid van de assetbeheerder wegen, samen met de assetbeheerder afval voor de afvalbakken en de assetbeheerder openbare verlichting voor het DRIS systeem binnen de afdeling Buurt van Duo+, team Inrichting en Beheer. De assetbeheerder is verantwoordelijk voor:

- Informeren van de afdeling Buurt, teams Inrichting en Beheer en Dagelijks Onderhoud, over het beheerplan en de uit te voeren maatregelen.
- Het laten uitvoeren van planmatig onderhoud aan en vervanging van straatmeubilair.
- Het bijhouden van de uitvoering van planmatig onderhoud en vervanging op de punten planning en financiën.
- Het actualiseren van dit beheerplan in 2025.

Verantwoordelijke planmatig onderhoud en vervanging

De uitvoering van planmatig onderhoud en vervanging is de verantwoordelijkheid van een projectleider binnen de afdeling Buurt van Duo+, team Inrichting en Beheer. Planmatig onderhoud en vervanging wordt projectmatig opgepakt. Binnen dit project vind ook participatie met bewoners en gebruikers plaats. De projectleider is verantwoordelijk voor:

- Projectmatig uitvoeren van planmatig onderhoud en vervanging van straatmeubilair.
- De assetbeheerder informeren over de voortgang van de meerjarenplanning voor planmatig onderhoud en vervanging.
- De assetbeheerder informeren over de uitvoering van planmatig onderhoud en vervanging op de punten planning en financiën.
- Het organiseren van participatie binnen het planmatig onderhoud en vervanging van straatmeubilair (meestal in integrale projecten).
- Het overdragen van nieuw ingerichte of vervangen straatmeubilair aan het team Dagelijks Onderhoud.

Verantwoordelijke communicatie

Communicatie over straatmeubilair is de verantwoordelijkheid van de assetbeheerder. De medewerker binnen communicatie is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke uitvoering van dit onderdeel. De communicatiemedewerker is verantwoordelijk voor:

- Het publiceren van berichten over straatmeubilair en projecten na input van de projectleider en/of asset beheerder.

Verantwoordelijke uitvoering onderhoud aan straatmeubilair

De uitvoering van de maatregelen in de openbare ruimte is de verantwoordelijkheid van het team Dagelijks Onderhoud. Binnen dit team zijn de toezichthouders wegen, afval en openbare verlichting degene die de uitvoering aansturen. De toezichthouders zijn verantwoordelijk voor:

- Het uitvoeren van de maatregelen in de openbare ruimte om straatmeubilair te beheren zoals beschreven in dit beheerplan.
- Het terugkoppelen aan de assetbeheerder over de uitgevoerde maatregelen binnen het dagelijks onderhoud.
- Het verwerken van de financiële administratie over de uitgevoerde maatregelen binnen het dagelijks onderhoud.
- Het afhandelen van meldingen over straatmeubilair.

9 Ontwikkelagenda

Vanuit het assetmanagement denken betekent dit ook dat per aanwezig onderdeel van straatmeubilair de afweging gemaakt moet worden of de wijze waarop het nu aanwezig is (locatie, aantal, materiaal, e.d.) (nog) waarde toevoegt. Mogelijk is het heel aanvaardbaar om bepaalde onderdelen zoals bepaalde borden of banken niet meer te vervangen of ze aan te passen naar een andere beter passende constructie, bijvoorbeeld circulaire bebording van bamboe of biobased materiaal.

Een verbetering om meer onderscheid in aanduiding in het beheersysteem is wenselijk. Hier zal in 2023 een project voor worden opgestart.

Een verbetering van het MOR melding systeem is wenselijk. Het systeem is op dit moment niet specifiek genoeg om aantallen en soorten meldingen te kunnen onderscheiden op het gebied van straatmeubilair.

Voor verkeersborden wordt vanaf 2024 ingezet op digitaal scannen. Hiermee kan bepaald worden of een bord kapot is, scheef staat, welke soort het is en of deze heel is. Hiermee wordt het areaal op orde gehouden en is er inzicht in de kwaliteit van het areaal. Deze inspectie besteden wij uit aan een gespecialiseerd bedrijf. Deze inspectie vindt iedere 5 jaar plaats in het jaar voorafgaand aan het actualiseren van het beheerplan en wordt betrokken in het op-stellen van de begroting 2023. De inspectie wordt opgenomen als apart project om het areaal op orde te houden.

Bijlage 1 Onderhoud volgens BBV

Investering	Nieuwe aanleg	Dit betreft nieuw in beheer te nemen (vaak grote) gebieden. Dit betreft bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk waar eerder een andere type gebied was (bijvoorbeeld agrarisch gebied). Het gaat bij nieuwe aanleg in de meeste gevallen om een investering.
Dagelijks onderhoud	Correctief onderhoud	Dit is onderhoud dat niet planbaar, urgent en kortdurend uitgevoerd moet worden zoals het vullen van gevaarlijke gaten en het repareren van dwarscheuren.
	Preventief onderhoud	Bij preventief onderhoud gaat het om reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goed werkende en veilige staat te houden tegen een van tevoren vastgesteld kwaliteitsniveau. Dit is onderhoud dat te plannen is en in contracten is weggezet. Hierbij moet worden gedacht aan herstel van omhoogstaande tegels, gaten of scheuren in het asfalt of het maaien van het gras en dergelijke.
Planmatig onderhoud	Groot onderhoud	Dit is de uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel ver van tevoren aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft onderhoud aan een groot of belangrijk deel van het object. Het betreft dus grootschalige werkzaamheden waarbij het materiaal soms vervangen wordt en de inrichting gelijk blijft. Dit onderhoud is geen vervanging van het object omdat er geen werkzaamheden aan bijvoorbeeld de fundering van de weg plaatsvinden, het aanwezige materiaal hergebruikt wordt en ook de functie van het object blijft onveranderd. Het betreft onderhoud om ervoor te zorgen dat het object einde technische levensduur kan halen.
(Vervangings) investering	Vervanging/reconstructie/erinrichting	Dit betreft vervanging van een object waarbij bijvoorbeeld een weg geheel vervangen wordt en als nieuw neergelegd wordt omdat deze zoveel gesleten is dat groot onderhoud economisch niet meer toereikend is en de weg aan het einde van de levensduur is. Hierin worden nieuwe materialen verwerkt omdat de oude materialen door langdurig gebruik versleten zijn. De maatregel is daarmee levensduur verlengend. Dit onderhoud is vaak in combinatie met een herinrichting van de openbare ruimte en een kwaliteitsverbetering. Vaak zijn in de loop der jaren toch functiewijzigingen gewenst wat ook een reden tot vervanging kan zijn. Een functiewijziging gebeurt vanwege een andere gewenste inrichting met betrekking tot de discipline verkeer, toename van de parkeerdruk, door participatie of klimaatadaptatie. Hiervoor moet een (vervangings)investering worden gedaan omdat het object nieuw wordt aangebracht en aan het begin van zijn levensduur staat.
	Achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet meer wordt voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.